

ביחד עם חוכרת זו יקבל והחותמים את כרוז ראש הוועד של חובבי ציון, לתקנת של הרושלים.

על הפרק.

(א) לועידת הסטודנטים ה"רוסיים" בקרלסרוה.

ערבוביה של דעות, צרופים משונים של השקפות, לאומיות מאונם והתבוללות לסחצה, לשליש ולרביע, — אלה הם פרחייתקופת-המעבר בחיי הרוח של הסטודנטים העברים מרוסיה, אשר נתללו בוועידת קרלסרוה, שזה עתה נסגרה.

אין יותר זרמים פוליטיים כהירים, הנפרדים זה מזה פרוד גמור, כמו שהיו לפני שנים אחדות; פסלי הכפירה הלאומית מרוצצים ועקורים מעמדותיהם והלככות מלאים שברים וקמטים ובין אותם שדידי-מפלות בא ושטף זרם של המציאות העברית והוליד צלילים גאים, והמי תקוות לאומיות וחזיונות עתיד גדול, אלא שאותם הצלילים, הזרמים והחזיונות מרם נתחורו ונתלכדו להרמוניה של מהועד לידי במי נכון מרם הגיעו.

מגונת יותר מדי היא הסטודנטיות העברית היוצאת למערב; משרדות שונות בעם היא באה ובסביבה שונה עברו עליה ימי ילדותה; ולכן משונה הוא גם תכלית שינוי יחוסה אל עם מוצאה, אל עברו הגדול ואל עתידו המתקדם. מן הקצה האחד בני עשירים מחוץ לתחומה של היהדות, מוטמעים למחצה, שילדותם עברה עליהם בפנוק ובתוללות, שאין להם שום יחס אל הפרובלמה הלאומית ושההתקרבות אל חבריהם הרוסים קלה ונוחה להם ביותר מחוץ לארץ רוסיה, במקום שגם אלה האחרונים הם כבחינת גרים; ומן הקצה השני בני המוני-העם, ילידי העיירות שבתחומי-המושב, חניכי המסורת, ספוגי ענויים ורדיפות ועודי תקוות גאולה, צעירים, שצער עמם ותקותיו הם חלק בלתי נפרד מצערם ותקותם הם, ושחם אותה האינמלנגציה העממית, אשר בגורלה נפל להיות נושאת את דגלי העם קדימה.

אלה האחרונים נתרבו בזמן האחרון בין חניכי האוניברסיטאות במערב, הם הכניסו אל תוך הסביבה האקדמית את סערה-המהפכה, שבאה בחיי ישראל, את ההכרה הלאומית האיתנה ואת השאיפות לעבודה לאומית; אותה הכרה כבר גברה על התעותים הקוסמופוליטיים, אלא שהיא מבקשת עוד את צורת התגלותה המעשית. לרוב הסטודנטים חסרה עוד בגרות לאומית ולפעמים גם אומץ-הרוח כדי לעבור אל אותו המהנה, שהיה נבזה במשך שנים ושהמטירו עליו חצי-חמה ורעל בימי השכרון הפוליטי; והם עומדים ונלחמים מצד אחד בהתבוללות ומצד שני בציוניות העממית, הפותחת אופקים לאומיים רתבים והמביאה פתרון ריקלי לתלישות העברית.

אבל אותה הכרה לאומית כשהיא לעצמה כבר הספיקה להרס את מעמד המתבוללים והם, הנכורים של אתמול והבוגדים של היום, יודעים, כי יומם בא, כי שליחיהם באו וגלו את קלונם ופרקו את אפירופסותם המזויפת מעל צוארי ההמונים העברים.

הועידה הקרלסרוהית נתנה את עדותה על רקבונה וכליונה של ההתבוללות ועל העליה הענקית של התנועה הלאומית. היא הראתה בעליל, כי קרעי היהדות הולכים ומתאחים, וכי השם הכולל סטודנטים רוסיים כבר נמסר לארכיבוין, מפני שבין התרבות העברית והרוסית שוררת תהום עמוקה, תהום שאינה יכולה להתגשר על ידי הזיות פוליטיות.

בחוגי הסטודנטים העברים בנרמניה, השמופים גם הם בזרם התחיה הלאומית, כבר התחילו מקשיבים לקול ענות אחיהם הנרדפים וכבר באו הדברים בפרוסיה וביערן לידי מחאות פומביות ולידי השתתפות בצערי-אחים. הסטודנטיות העברית מושיטה את ידה לקראת האחדות הלאומית ובוזה היא מסמנת כצבעים חדשים את נמית היהדות המודרנית להתעלות מעל לגבולי הארצות ולהיות מחדש לכח לאומי אחד.

מתוך שינוי-הערכים צץ במקום השם הכולל המזויף: סטודנטים רוסיים, שם מקיף ומלא תוכן: סטודנטים עברים של כל העולם, שיש בו מעין קבוץ גלויות בועיר-אנפין. אותו שינוי-ערכים נצנץ כבר בדברי אלה שכני ועידת קרלסרוה, שהביעו את התקוה והחפץ ליסוד אוניברסיטה עברית. כבר חדרה הדרישה הלאומית הזאת אל תוך המחנה המערבב והתבטא על ידי המעוט הציוני-ושוב תהיה נוקבת את התהום ומגרה את נימיה-הנפש וכל מי שישחרר את עצמו מן העבדות הפנימית ומאויים נשאים יולדו בלבו העברי האמיץ יתמוך באותו דגל, שיראו עוד להרימו בקרלסרוה.

אבל אנו לא חכינו לדבר חיובי מועידה זו כלל, ולכן גם לא נאשנו לשמע תוצאותיה. רואים אנו את היום ולא רחוק הוא, שבו תתאסף וי סטודנטים אחרת, ועידת חברים מכל תפוצות הגולה, מאוחדים לא רק על צרכים אקדמיים מוגבלים וארעיים, אלא בעיקר על-ידי צרכים לאומיים מקיפים ונצחיים-היא ועידת הסטודנטים הציוניים לפני הקונגרס האחד-עשר בווינה. הם ירימו כנאון את דגל האוניברסיטה העברית ולא ישקמו עד אשר יפתחו לרוחה פתחי אוניברסיטה זו בסביבתה המסורתית של ירושלים וצלילים עברים יזרמו ממרוטי קתדרותיה אל הלכבות להחיות נפש עם ולהחלים את לבו מקרעי הגלות. אז לא יאמר עוד יותר בישראל: הוה גולה למקום תורה, כי כל הבא אל המקום יהיה נגאל מן הגלות.

